

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/117/2016
Identifikačné číslo spisu:	2510204061
Dátum vydania rozhodnutia:	12.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2510204061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Mariána Sluka, v spore žalobcov 1/ A. R. naposledy bývajúceho v S. zomrelého dňa X. novembra XXXX, 2/ E. R., bývajúcej v S., zastúpenej advokátom JUDr. Milošom Papcunom, so sídlom v Piešťanoch, Vájanského 5270/1A, proti žalovanému S. Z., bývajúcemu v U., zastúpenému advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47 232 471, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp.zn. 10C/62/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. októbra 2015 sp.zn. 10Co/341/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 28. októbra 2015 sp.zn. 10Co/341/2014 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) zo 7. mája 2014 č.k. 10C/62/2010-264 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - 3-izbového bytu č. 3 na 1. podlaží bytového domu na ulici H., súp. číslo domu 4434, vchod 8, postaveného na pozemku parc. č. XXXX, k.ú. S., zapísaného na LV č. XXXX, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu, na príslušenstve a pozemku (bližšie identifikované vo výrokovej časti rozsudku). Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov právneho zastúpenia. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. októbra 2015 sp.zn. 10Co/341/2014 potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), stotožniac sa so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie. V časti trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil (§ 220 O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a prvého odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. Žalobcom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť podania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods.1 písm. b/ O.s.p. (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania), keď v čase rozhodnutia odvolacieho súdu už žalobca 1/ z dôvodu úmrtia dňa 8. novembra 2014 nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Ako dovolací dôvod označil aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci súdom). Za nesprávny označil záver súdov, že zmluva bola absolútne neplatná pre absenciu podpisu a tiež záver, že osoby, ktoré konali za žalovaného potrebovali pre odovzdanie zmluvy a uhradenie kúpnej ceny písomnú plnú moc. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné a dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalovaný dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, c/ až f/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

9. Žalovaný výslovne namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý vo veci konal a rozhodol hoci žalobca 1/ nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, čím konanie zaťažil vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

10. Spôsobilosť byť účastníkom konania (t.č. procesná subjektivita strany sporu) bola jednou zo základných procesných podmienok súdneho konania, na splnenie ktorej prihliadal súd v ktoromkoľvek štádiu konania Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. dopadalo na prípady, v ktorých ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Predpokladom spôsobilosti byť účastníkom konania bola hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva (§ 7 a nasl. Občiansky zákonník). Hmotnoprávna spôsobilosť fyzických osôb mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho (§ 7 ods.1, 2 Občiansky zákonník). Postup súdu v konaní pri strate spôsobilosti účastníka konania v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie upravovalo ustanovenie 107 ods. 1 až 3 O.s.p. tak, že súd podľa povahy veci konanie zastavil alebo, prerušil alebo v ňom pokračoval s právnymi nástupcami účastníka.

11. Podľa obsahu spisu žalobca 1/ - A. R. zomrel X. novembra XXXX, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania. Odvolací súd napriek tejto skutočnosti nepostupoval vo veci podľa ustanovenia § 107 ods. 1 až 3 O.s.p., ale vec 28. októbra 2015 prejednal a rozhodol, hoci žalobca 1/ už nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Postup odvolacieho súdu tak vykazuje znaky procesnej vady zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musel vziať dovolací súd zreteľ. Táto vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutie zrušiť. Vzhľadom na zistenie existencie

tejto vady sa dovolací súd v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu ďalšími žalovaným namietanými vadami už nezaoberal.

12. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

13. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.